

Konstitutionsutskottets betänkande

1977/78:2

med anledning av motion om utdelningen av riksdagstryck till ledamöter och ersättare

Motionen

I motionen 1976/77:435 av Ralf Lindström (s) och Olle Westberg i Hofors (s) hemställs "att riksdagen beslutar ge förvaltningsstyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna till att minska utdelningen av olika slag av handlingar".

Motionärerna anför att framställningen av dokumentation under senare år hastigt ökat i omfattning och att detta medfört ökning av pappersåtgången och arbetsbelastningen på tryckerierna och i administrationen. Motionärerna anser att mycket arbete och material skulle kunna sparas inte minst inom riksdagsförvaltningen genom en större restriktivitet vid utdelningen av handlingar. I motionen föreslås en del konkreta åtgärder. Det är enligt motionärerna tillräckligt om riksdagens ledamöter och ersättare får snabbprotokollen från plenardebatterna utdelade generellt till alla. De definitiva protokollen skulle utdelas endast efter särskild rekvisition. Beträffande interpellationer, som nu utdelas till alla ledamöter och ersättare, föreslås att en förteckning utdelas till alla en gång per vecka. I denna kunde själva frågan införas medan däremot interpellationen i sin helhet skulle kunna rekvireras. Så kunde även förfaras med enskilda ledamöters motioner.

Gällande regler m. m.

I riksdagsordningen (RO) finns bestämmelser om delning av visst riksdagstryck till riksdagens ledamöter. Proposition, förslag och redogörelse från riksdagsorgan anmäls vid sammanträde med kammaren efter det att de har delats ut till riksdagens ledamöter (tilläggsbestämmelserna 3.1.1 och 3.8.1). Utskottsbetänkande får icke anmälas i kammaren förrän det har delats ut till riksdagens ledamöter (tilläggsbestämmelse 5.1.1). Interpellation anmäls av talmannen sedan den har delats ut till riksdagens ledamöter (tilläggsbestämmelse 6.1.1). Vidare finns föreskrifter om delning av ytterligare handlingar, t. ex. under kammarbehandlingen väckt yrkande som inte ingår i utskotts- betänkande. Beträffande motioner och frågor samt snabbprotokoll och definitiva protokoll finns inga föreskrifter om delning.

Riksdagens förvaltningskontor har enligt instruktion att handlägga frågor angående riksdagstrycket. Inom kontoret finns en särskild enhet (tryckerienheten) för detta ändamål. Beslut om vilket material som skall delas till t. ex. ersättarna fattas av förvaltningskontoret/tryckerienheten i samråd med kammarsekreteraren. Medel för riksdagstrycket anvisas under sjuttonde

huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. För innevarande budgetår har anvisats ett förslagsanslag av 16 milj. kr. Dessa medel inkluderar personalkostnader och i övrigt allt som hör till riksdagstrycket.

Yttrande från kammarsekreteraren

Kammarsekreteraren, som under hand beretts tillfälle att inkomma med yttrande över motionen, har avgivit följande yttrande:

Motionärernas förslag om slopande av utdelningen av interpellationer till ledamöter förutsätter ändring av RO 6.1.1, som stadgar att interpellation anmäls vid sammanträde med kammaren "efter det att interpellationen har delats ut till riksdagens ledamöter". Däremot behöver interpellationer inte utdelas till ersättarna. Vid ett eventuellt slopande av utdelningen erfordras inte något särskilt rekvisitionsförfarande, eftersom interpellationerna intas i snabbprotokollen.

De definitiva protokollen utdelas redan nu endast till ledamöterna, inte till ersättarna.

Beträffande motioner finns – i motsats till vad som gäller om propositioner, utskottsbetänkanden och interpellationer – inte någon föreskrift om utdelning. Med hänsyn till att tryckningen av motioner under allmänna motions-tiden ofta försenas och resp. utskott därför i allmänhet ombesörjer förhands-upplagor av aktuella motioner skulle ett slopande av den allmänna utdelningen av motioner sannolikt inte medföra nämnvärda olägenheter.

Då ersättersystemet infördes rådde viss tveksamhet om i vilken utsträckning ersättarna borde tillställas riksdagstryck. Resultatet av övervägandena blev att ersättarna erhåller praktiskt taget allt det material som utdelas till ledamöterna. Det synes angeläget att i detta sammanhang undersöka om det är rationellt och lämpligt att sända ut så mycket material till ersättarna. Därvid bör bl. a. beaktas att det endast är en ytterst ringa andel av de ungefär 500 ersättarna som någonsin får tillfälle att utöva uppdrag som riksdagsledamot.

Utskottet

I motionen 1976/77:435 aktualiseras frågan om begränsning av den nuvarande utdelningen av riksdagstryck och andra handlingar till riksdagsledamöter och ersättare. Motionärerna erinrar om att dokumentframställningen under senare år ökat väsentligt i omfattning. Genom att i större utsträckning undvika generell delning av i stort sett alla handlingar till alla ledamöter och ersättare skulle enligt motionärerna besparingar kunna göras. I motionen föreslås en rad konkreta åtgärder i detta syfte.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om önskvärdheten av att eftersträva möjliga besparingar inom riksdagens administration. Detta får emellertid självfallet inte gå ut över ledamöternas och ersättarnas behov av löpande information och en snabb tillgång till för riksdagsarbetet väsentligt material. När det gäller ersättarna vill utskottet i detta sammanhang understryka deras betydelse som informationsförmedlare på det lokala planet.

Enligt sin instruktion har riksdagens förvaltningskontor att handlägga frågor angående riksdagstrycket. Utskottet har inhämtat att förvaltningsstyrelsen avser att i samråd med kammarkansliet överse hittills tillämpade rutiner för delning av riksdagstryck och andra handlingar till ledamöter och ersättare. Det kan förutsättas att förvaltningsstyrelsen därvid kommer att bl. a. pröva de olika förslag som framlagts i motionen mot bakgrund av vad utskottet i det föregående anför.

Enligt utskottets mening bör inte riksdagen nu binda sig för vissa konkreta åtgärder i de av motionärerna aktualiserade sammanhangen. Den översyn av delningsrutinerna som kommer att företas får i stället bli vägledande för om och i så fall vilka ändringar i hittills tillämpad praxis som bör företas. I den mån sådana åtgärder kan komma att aktualiseras som fordrar särskilt riksdagsbeslut kan det enligt utskottet förutsättas att fråga därom väcks i särskild ordning.

Med hänsyn till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen förklarar motionen 1976/77:435 besvarad med vad
utskottet anför.

Stockholm den 4 oktober 1977

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Bertil Fiskesjö (c), Torkel Lindahl (fp), Sven-Erik Nordin (c), Ove Karlsson (s), Lars Schött* (m), Bengt Kindbom* (c), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kerstin Nilsson (s), Marianne Stålberg (s) och Gusti Gustavsson (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

